

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevat suunnitelmat vuosille 2023 - 2025

119/00.01.02/2023

Kaupunginhallitus 29.05.2023 § 210

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) § 6 velvoittaa kuntaa edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Sen on otettava päätöksenteossa huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Kunnan on nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho.

Kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista. Kunnan on toimitettava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkaistava se julkisessa tietoverkossa.

Lastensuojelulain (13.4.2007/417) 12 § mukaan kunnan tai useamman kunnan yhdessä on laadittava lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi kunnan tai kuntien toimintaa koskeva lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, joka hyväksytään kunkin kunnan kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Suunnitelma on otettava huomioon kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaista talousarviota ja -suunnitelmaa laadittaessa. Suunnitelma on osa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 6 §:ssä tarkoitettua kunnan hyvinvointisuunnitelmaa.

Kunnan lakisääteisiin tehtäviin kuuluu kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen myös kulttuurin (Laki kuntien kulttuuritoiminnasta 8.2.2019/166, §§ 2–3) ja liikunnan (Liikuntalaki 10.4.2015/390, § 5) avulla. Vaikka lait eivät edellytäkään erillisiä suunnitelmia kulttuurin ja liikunnan osalta, on Lohjalla haluttu vahvistaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen sitoutumista laatimalla lakisääteisten suunnitelmien lisäksi Kulttuurihyvinvointisuunnitelma 2023–2025, joka on laadittu tänä vuonna ensimmäistä kertaa, sekä Lohjan liikuntaohjelma 2025.

Liitteenä olevan Lohjan laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman 2023–2025 kertomusosuus kuvaa lohjalaisten hyvinvoinnissa ja terveydessä sekä niihin vaikuttavissa taustatekijöissä tapahtuneita muutoksia ja nykytilaa vuosina 2017–2022. Kaikki liitteenä olevat hyvinvointisuunnitelmat on laadittu tämän tiedon sekä Lohjan kaupunkistrategian arvojen, tavoitteiden ja painopistealueiden pohjalta. Lisäksi suunnitelmien tekoon on osallistettu ohjausryhmien lisäksi myös kaupungin muuta henkilöstöä, kolmannen sektorin toimijoita, vaikuttamistoimielinten jäseniä sekä päättäjiä.

Laajan hyvinvointisuunnitelman, kulttuurihyvinvointisuunnitelman sekä liikuntaohjelman tavoitteet ja toimenpiteet koskettavat kaikkia ikäluokkia sekä väestöryhmiä. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma täydentää näitä suunnitelmia lasten ja nuorten osalta. Se sisältää sisältää myös Lapsiystävällisen kunnan toimintasuunnitelman vuosille 2023-2025. Kokonaisuutta tulee täydentämään vielä myöhemmin tänä vuonna valmistuva Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma (perustuu Lakiin ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalouksista (28.12.2012/980) § 5), jonka laatiminen on jo aloitettu.

Tavoitteena on, että hyvinvointisuunnitelmat toimivat kunnan hyvinvointipolitiikkaa ohjaavina strategisina asiakirjoina tiivistämällä eri alojen asiantuntijoiden näkemykset ja osallistamisen avulla saadun tiedon yhteisesti hyväksytyiksi tavoitteiksi. Suunnitelmat tarjoavat perusteluja päätöksille ja ne tukevat hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön priorisointia, resurssointia ja eri toimialojen ja toimijoiden yhteistyötä. Hyvinvointisuunnitelmat tulee ottaa huomioon talousarviota ja –suunnitelmaa laadittaessa.

Suunnitelmakaudella kiinnitetään erityisesti huomiota yhteisöllisyyden edistämiseen ja yksinäisyyden kokemuksen vähentämiseen, yhdenvertaisen osallisuuden ja alueellisen tasa-arvon edistämiseen, mielen hyvinvoinnin vahvistamiseen, terveellisten elämäntapojen edistämiseen ja yhteistyöhön Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen, järjestöjen, seurakuntien ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa.

Lautakunnat ovat käsitelleet ja hyväksyneet hyvinvointisuunnitelmat esitettäväksi kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle kokouksissaan seuraavasti:

- Kaupunkikehityslautakunta 1.3.2023 § 35
- Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta 2.3.2023 § 14
- Sosiaali- ja terveystaloukslautakunta 7.3.2023 § 6
- Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 9.3.2023 § 16

Tekninen lautakunta käsitteli asiaa kokouksessaan 8.3.2023 § 40 ja esittää kaupunginhallitukselle asian palauttamista valmisteluun.

Lisäksi Lohjan liikuntakeskus Oy:n hallitus on käsitellyt suunnitelmat sekä oman Lohjan liikuntaohjelman 2025 kokouksessaan 14.3.2023 § 18.

Lisätiedot	Sivistysjohtaja Juha – Pekka Lehmus (juha-pekka.lehmus@lohja.fi)
Oheismateriaali	- Lohjan liikuntakeskus Oy hallituksen kokouksen pöytäkirjanote 14.3.2023 § 18
Liite	Laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023-2025 Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2023-2025 Lohjan kaupungin kulttuurihyvinvointisuunnitelma 2023-2025 Lohjan liikuntaohjelma 2025
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Perämäki Pasi
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavien kuntalaisten hyvinvointia ja terveyden edistämistä koskevien suunnitelmien hyväksymistä: 1. Laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023-2025 2. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2023-2025

3. Lohjan kaupungin kulttuurihyvinvointisuunnitelma 2023-2025

4. Lohjan liikuntaohjelma 2025

Päätös Kaupunginhallitus päätti esityksen mukaan.

Täytäntöönpano valtuuston esityslistalle

Kaupunginvaltuusto 14.06.2023 § 79

Lisätiedot Sivistysjohtaja Juha-Pekka Lehmus, juha-pekka.lehmus@lohja.fi

Oheismateriaali - Lohjan liikuntakeskus Oy hallituksen kokouksen pöytäkirjanote 14.3.2023 § 18

Liite Laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023-2025
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2023-2025
Lohjan kaupungin kulttuurihyvinvointisuunnitelma 2023-2025
Lohjan liikuntaohjelma 2025

Päätösehdotus Valtuusto päättää hyväksyä seuraavat kuntalaisten hyvinvointia ja terveyden edistämistä koskevat suunnitelmat:

1. Laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023-2025
2. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2023-2025
3. Lohjan kaupungin kulttuurihyvinvointisuunnitelma 2023-2025
4. Lohjan liikuntaohjelma 2025

Käsittely Keskustelun kuluessa kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Joonas Räsänen toi tiedoksi valtuustolle, että käsiteltävinä olevien suunnitelmien ulkoasu tulee vielä hieman muuttumaan valtuuston käsittelyn jälkeen.

Päätös Valtuusto päätti esityksen mukaan.

Täytäntöönpano tiedoksi erityisasiantuntija Repola, kulttuurituottaja Ertek, erityisasiantuntija Lindman, toimitusjohtaja Vienonen Lohjan Liikuntakeskus Oy
suunnitelmat nettiin
